

Melinda

FinELib- ja avoimet metatiedot Melindaan -kyselyn tuloksia

Melinda-palvelu

Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut

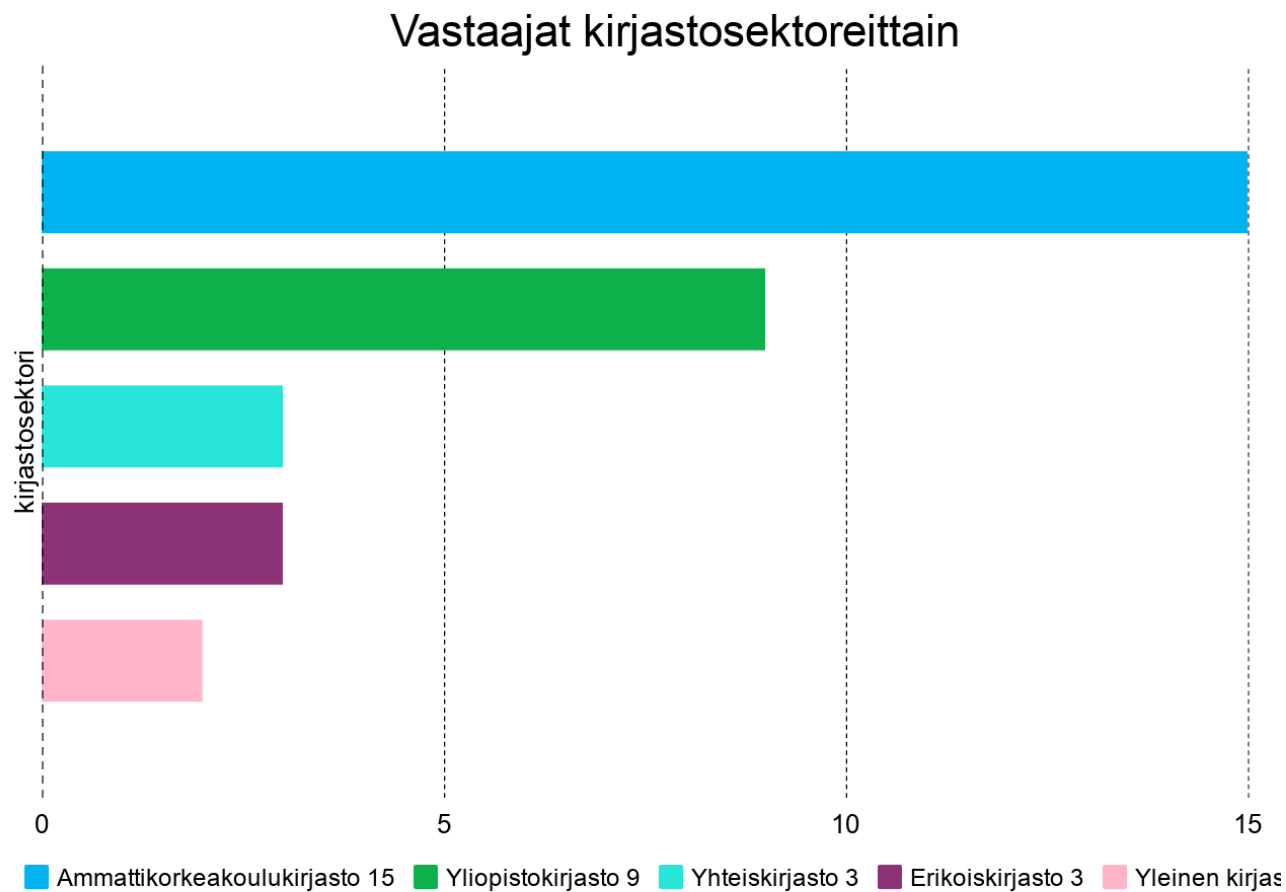
2.4.2019

FinELib- ja avoimet metatiedot Melindaan

- Kysely Melinda-kirjastoille 2018 marraskuussa
- Vastaajia yhteensä: 32/45; 71 % kaikista Melinda-kirjastoista
- Suurin vastaajaryhmä: ammattikorkeakoulukirjastot 15
- Yliopistokirjastot 9
- Yhteis- ja erikoiskirjastoista 3 vastausta molemmista
- Yleisistä kirjastoista 2 vastausta

Vastaajat kirjastosektoreittain

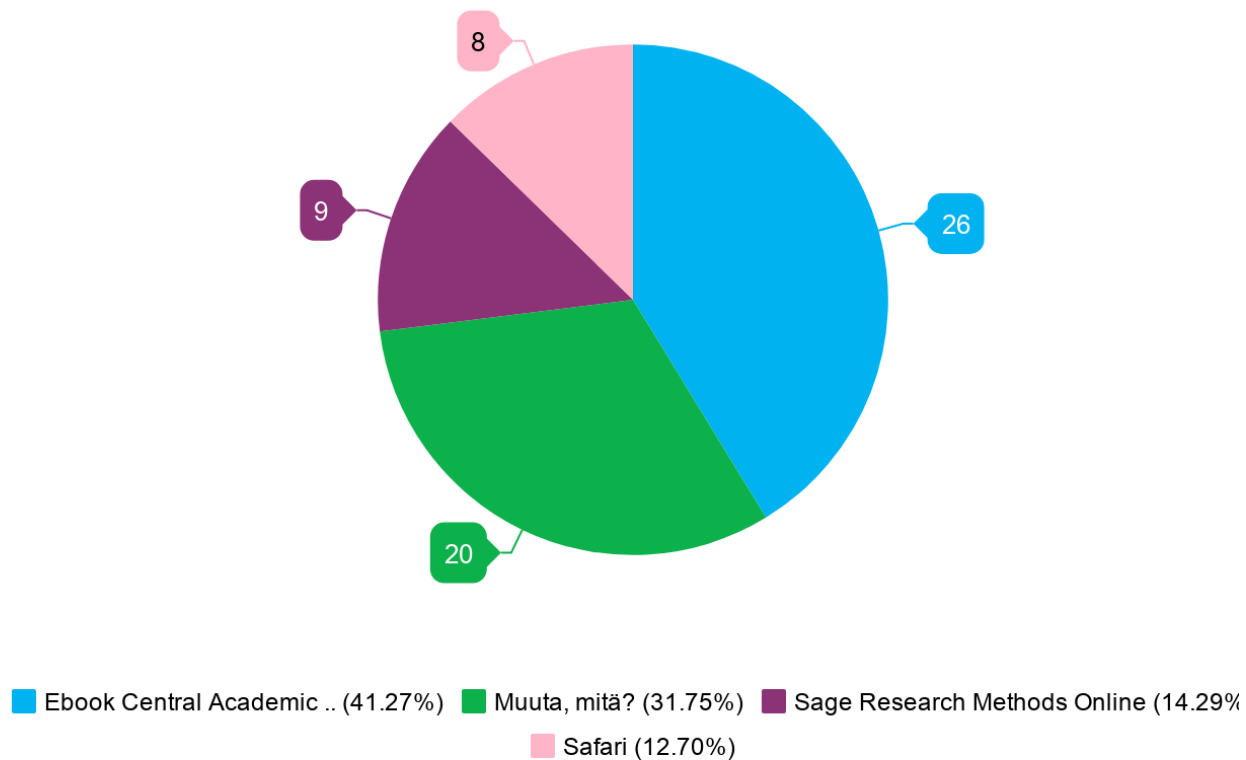
Lisensoidut aineistot

- FinELib-konsortio on sopimuskumppanina kolmessa kirjatieokannassa:
 - Ebook Central Academic Complete
 - Sage Research Methods Online
 - Safari
- Muiden tietokantojen sopimukset ovat organisaatiokohtaisia
 - Metatietoa ei voi käyttää yhteisessä Melinda-metatietovarannossa
- Kyselyn avovastauksissa mainittuja muita tietokantoja:
 - Kotimaisia tietokantoja (eivät kyselyn kohteena)
 - Ulkomaisia: ECCO, EEBO ja Knovel (näissä vain sopimusehdot neuvoteltu FinELibissä, sopimukset organisaatiokohtaisia)

Lisensoidut aineistot

Lisensoidut e-kirjatietokannat

Ebook Central Academic Complete

- Nimi ennen: Ebrary
- Metatieto käytettävissä vain sopimuskauden loppuun, ei pysyvää käyttöoikeutta
- Käytössä suurimmalla osalla vastanneista kirjastoista (81 %)
- Noin kolmannes (29,4 %) muokkaa metatietoa haravoinnin jälkeen
- Noin puolet (47 %) käyttää SFX/PCI:n kautta
- Noin viidennes (17,6 %) ei ole hankkinut tietokantaa

Sage Research Methods Online

- Pysyvä käyttöoikeus metatietoon
- Käytössä 28 % vastanneista kirjastoista
- Noin viidennes (18,7 %) muokkaa metatietoa haravoinnin jälkeen
- Alle kymmenen prosenttia (6,25 %) käyttää SFX/PCI:n kautta
- Kaksi kolmannesta (71,8 %) ei ole hankkii tietokantaa

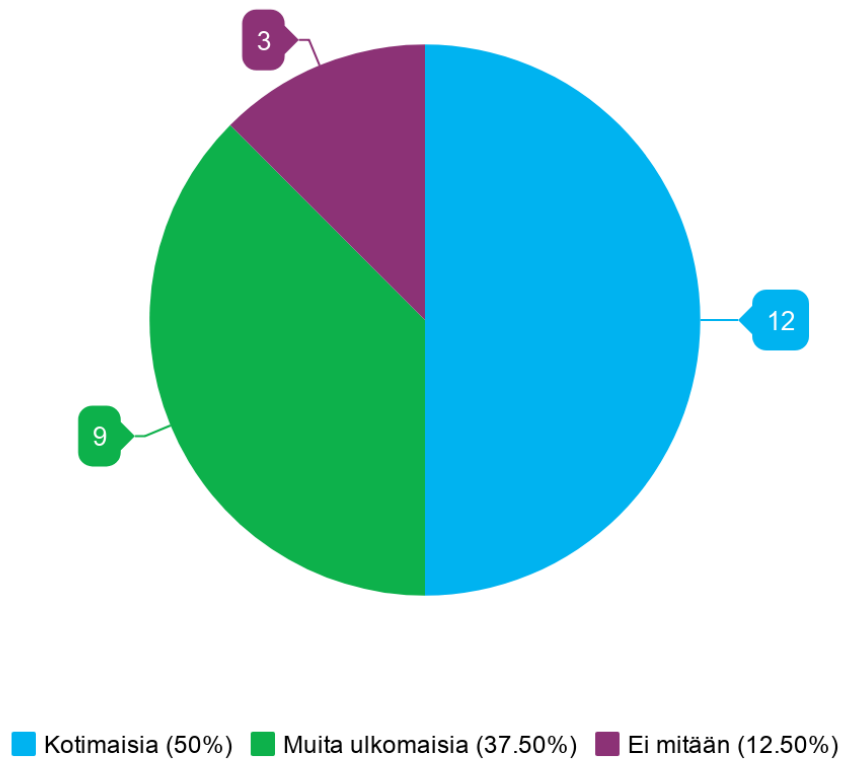
Safari

- Metatietoa saa käyttää yhteistietokannoissa
- Käytössä 25 % vastanneista kirjastoista
- Alle kymmenen prosenttia (6 %) muokkaa metatietoa haravoinnin jälkeen
- Lähes kymmenen prosenttia (9 %) kuvailee itse
- Yli kymmenen prosenttia (12 %) käyttää SFX/PCI:n kautta
- Kaksi kolmannelta (72,7 %) ei ole hankkinut tietokantaa

Muut lisensoidut aineistot

Muut mainitut lisensoidut aineistot

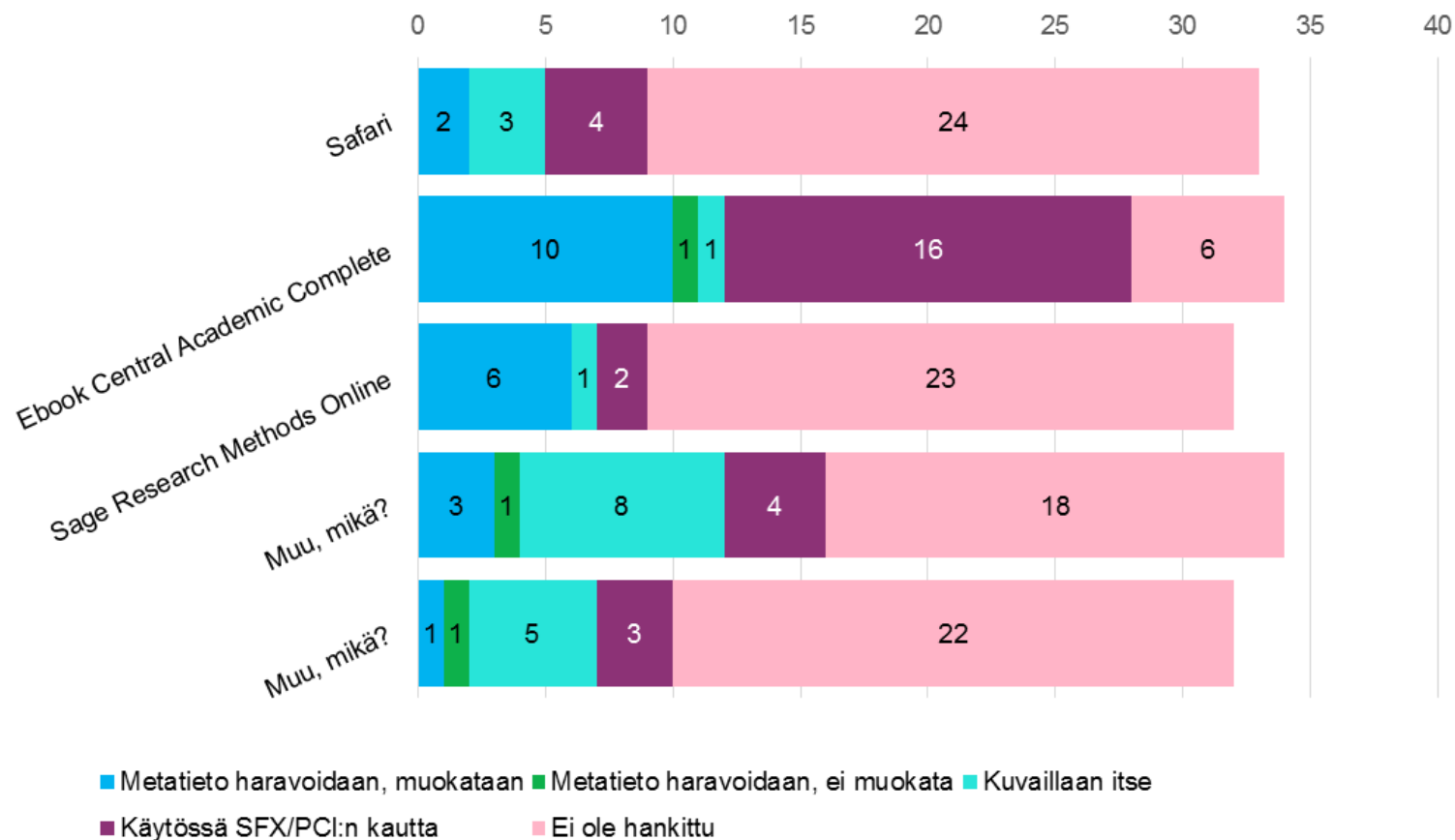
Lisensoitujen haravointi, muokkaus, laatu

- Haravointi: kerran kuukaudessa tai satunnaisesti, jotkut saavat paketit suoraan kustantajalta, jotkut poimivat vain yksittäisiä kirjatieueita
- Muokkaus: Lisätään joitain kenttiä, jotkut muokkaavat hyvinkin laajasti
- Laatu: Metatiedon laatu ok-tasoista, mutta on vaihtelevaa (tietueet voivat olla suppeita)

Metatiedon käsittely

Lisensoitujen aineistojen metatiedon käsittely

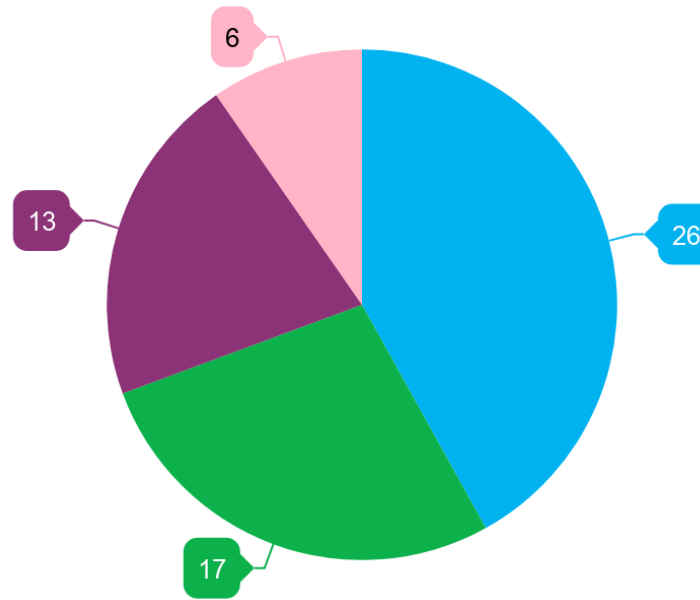
Open Access -tietokannat

- Suurin osa vastanneista kirjastoista (81 %) käyttää DOAJ:ia
- Hiukan yli puolet (53 %) käyttää DOAB:ia
- Noin viidennes (18,8 %) käyttää BASE:a
- Muista OA-tietokannoista mainittiin OAPEN, jonka sisältö on käytännössä sama kuin DOAB-tietokannassa

Avoimet aineistot

Avoimet e-aineistotietokannat

■ DOAJ - Directory of Open Access Journals (41.94%) ■ DOAB - Directory of Open Access Books (27.42%) ■ Muuta, mitä? (20.97%)
■ BASE - Bielefeld Academic Search Engine (9.68%)

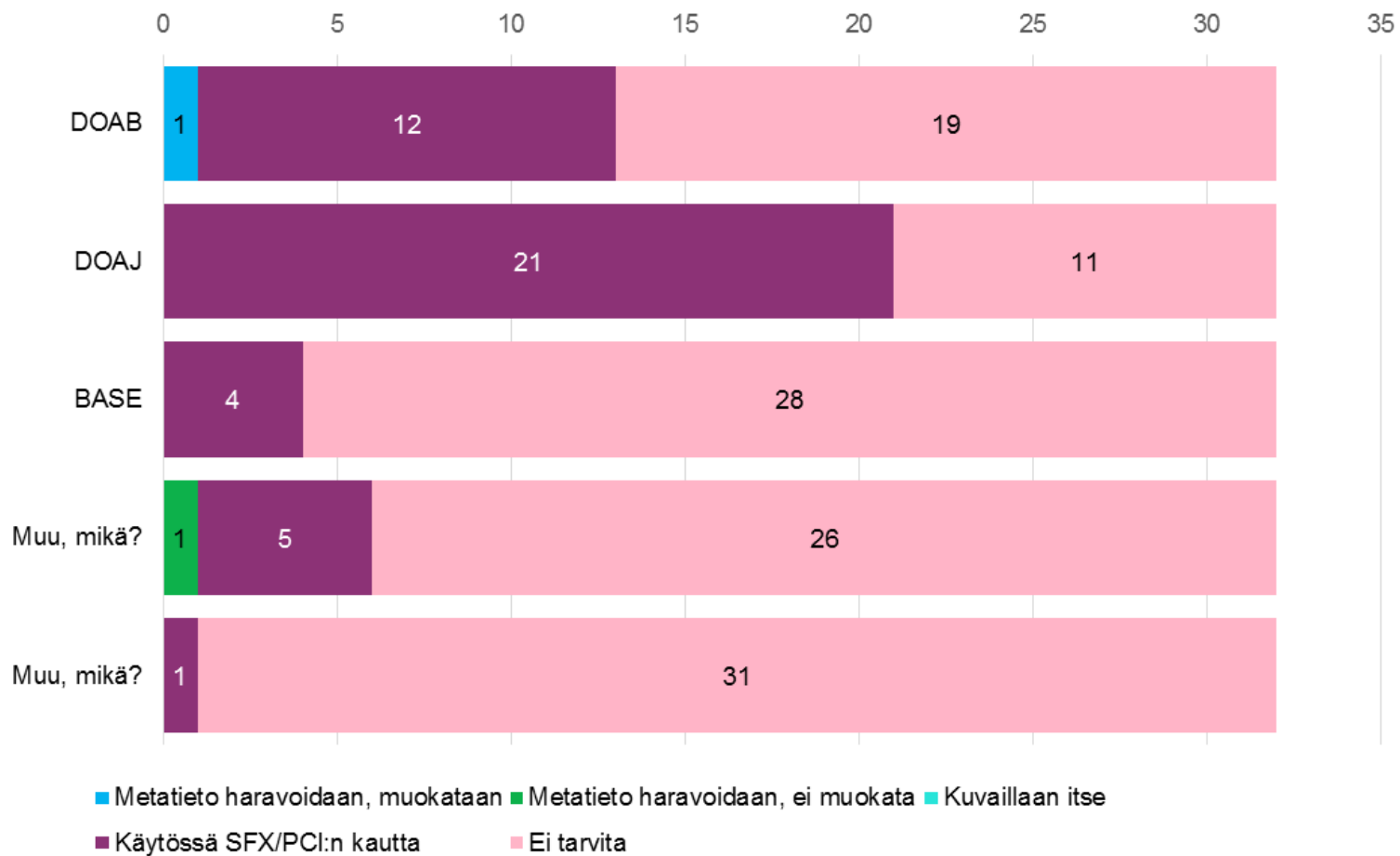
OA-tietokantojen käyttö

- Vain yhdestä kirjastosta vastattiin, että metatietoja muokataan haravoinnin jälkeen
- Muuten kantoja käytetään SFX/PCI:n kautta: DOAB 37,5 %, DOAJ 65,6 %, BASE 12,5 %
- Tarve näiden tietokantojen haravoinnille Melinda-metatietovarantoon ei vaikuta olevan merkittävä

Metatiedon käsittely

Avointen aineistojen metatiedon käsittely

OA-metatiedon haravointi, muokkaus, laatu

- Haravointi: harvakseltaan, vain tarpeen vaatiessa
- Muokkaus: mahdollisimman vähän
- Laatu: metatiedon laatuun tyydytään, koska tietokantoja käytetään SFX/PCI:n kautta

Loppupäätelmät

- FinELibin kautta metatietoa on saatavissa vain muutamasta kirjatietokannasta
- Merkittävä osa lisensoitujen ja avoimien aineistojen metatiedosta käytetään SFX/PCI:n kautta
 - Hyöty metatiedon haravoinnista Melindaan ei kansallisesta näkökulmasta ole tämän kyselyn valossa suuri
 - SFX/PCI:n kautta käytettävän aineiston metatietoa ei muokata kirjastoissa, joten niiden haravointi Melindaan ei ole tarpeen, koska saatavuus on jo varmistettu
- Melindan resurssit vuonna 2019 on sidottu useisiin kehityshankkeisiin (mm. Viola, Arto, erätuontijärjestelmä) -> **lisensoitujen ja avoimien aineistojen metatietoa ei toistaiseksi lähdetä tuomaan Melindaan**

Melinda

Lisätiedot ja yhteydenotot:
melinda-posti(at)helsinki.fi

Melinda-wiki:

<https://www.kivi.fi/display/melinda>